

เกริกฤทธิ์ เชื้อมงคล

ฟิลิปปินส์ อัณมณีย์ แห่งมหาสมุทรแปซิฟิก

หนึ่งในดินแดนแห่งหน้าประวัติศาสตร์
การสำรวจเส้นทางเดินทะเล
พลิกตลาดการค้าระหว่างโลกตะวันตก
กับดินแดนทางฝั่งทะเลตะวันออก

เพชรประกาย

สำนักพิมพ์ เพชรประกาย

ฟิลิปปินส์ อัญมณีแห่งมหาสมุทรแปซิฟิก

ราคา ๑๘๐ บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

เกริกฤทธิ์ เข้มมงคล.

ฟิลิปปินส์ อัญมณีแห่งมหาสมุทรแปซิฟิก.-- กรุงเทพฯ : เพชรประกาย, ๒๕๕๙.

๒๒๔ หน้า.

๑. ฟิลิปปินส์--ประวัติศาสตร์. I. ชื่อเรื่อง.

๙๕๙.๙

ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๓๔๔-๘๒๓-๑

ที่ปรึกษากฎหมาย	วิสุทธิ์ ตรังคสมบัติ, น.บ., นศ.ม.
บรรณาธิการบริหาร	ชรอใจ คั่นพรศิริ
บรรณาธิการต้นฉบับ	เกริกฤทธิ์ เข้มมงคล
บรรณาธิการ	มรุธร เหมือนพลอย
กองบรรณาธิการ	ดลยา เจริญรัชตพันธุ์ สิริพันธุ์ ศรีอรุณศักดิ์ อังสนา ปรีक्षा ภักจิรา ยศวิไล
พิสูจน์อักษร	กองบรรณาธิการ
ออกแบบปก	Evolution Art
ศิลปกรรม	Evolution Art

๑ ได้รับการอนุญาตจัดพิมพ์จากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย
สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. ๒๕๕๘
ห้ามลอกเลียนส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้
มิเช่นนั้นจะถือว่าละเมิดลิขสิทธิ์และมีความผิดทางอาญา

พิบพูน
กระดานกอบสายตากินรีด
www.greenread.com

จัดพิมพ์โดย

สำนักพิมพ์ เพชรประกาย

ในเครือบริษัท เพชรประกาย จำกัด

๘ อาคารเพชรประกาย ถนนรามอินทรา

แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๕๑๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๙๑๙ ๙๙๕๕ # ๓๐๓ โทรสาร ๐ ๒๙๑๙ ๙๕๗๑

Homepage : <http://www.phetpraguy.com>

Email : feelgoodbook@hotmail.com

พิมพ์ที่

บริษัท โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟฟิก จำกัด

๕๒๐-๕๓๐ ซอยเพชรเกษม ๔ ถนนเพชรเกษม

แขวงท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

จัดจำหน่ายโดย

บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

เลขที่ ๑๙๕๘/๘๗-๙๐ ถนนบางนา-ตราด

แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ ๑๐๒๖๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๗๓๙ ๘๐๐๐ โทรสาร ๐ ๒๗๓๙ ๘๓๕๖-๙

Homepage : <http://www.se-ed.com>

หากคุณผู้อ่านพบว่าหนังสือของสำนักพิมพ์เล่มใดที่ไม่ได้มาตรฐาน หน้าสลับ หน้าขาดหาย หรือข้อความบางส่วนในหน้าขาดหายไป ทางสำนักพิมพ์ยินดีเปลี่ยนหนังสือเล่มใหม่ให้แก่ผู้อ่านเพื่อเป็นการขออภัยในความผิดพลาดสามารถติดต่อขอเปลี่ยนหนังสือ โดยส่งหนังสือเล่มที่มีปัญหากลับมามาตามที่อยู่สำนักพิมพ์

คำนำ

ฟิลิปปินส์ หนึ่งในประเทศสมาชิกสมาคมอาเซียน ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของคาบสมุทรมาลายู มหาสมุทรแปซิฟิก หนึ่งในดินแดนแห่งหน้าประวัติศาสตร์การสำรวจเส้นทางเดินทะเล เปิดตลาดการค้าขายระหว่างโลกตะวันตกกับดินแดนทางฝั่งทะเลตะวันออก

มีเรื่องราวหลายอย่างเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นความตื่นตาตื่นใจของบรรดากัปตันและกลาสีเรือที่ค้นพบดินแดนใหม่ ความฮึกเหิมในเทคโนโลยีและเรือรบขนาดใหญ่จากโลกสมัยใหม่ทางฝั่งยุโรป ทำให้ลืมความถูกผิดและความชอบธรรมไปชั่วขณะ ไม่ว่าโปรตุเกส ฮอลันดา สเปน หรืออังกฤษ เมื่อไปถึงดินแดนที่คิดว่าล้าสมัย ไร้อารยธรรม ก็ใช้กำลังบุกโจมตีเข้ายึดครองบ้านเมืองต่างๆ เหล่านั้น สร้างความเดือดร้อนและการต่อต้านผู้บุกรุกไปทั่วทุกที่ กระทั่งชาวยุโรปที่มาเยือนก็เกิดขัดแย้งห้ำหั่นทำสงครามสู้รบกันเอง

ฟิลิปปินส์ อีกหนึ่งดินแดนแห่งหมู่เกาะที่บรรดาผู้มาเยือนชาวยุโรปต่างหมายที่จะเป็นเจ้าของ นักเดินเรือผู้ค้นพบเรียกขานกันว่า อัญมณีแห่งมหาสมุทรแปซิฟิก โดยสเปนเข้ายึดและปกครองเป็นชาติแรก ก่อนจะผลัดเปลี่ยนให้อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เข้ามายึดครองตามสถานการณ์และสนธิสัญญาต่างๆ จนกระทั่งได้ประกาศอิสรภาพ ปกครองบ้านเมืองด้วยระบอบประชาธิปไตย จนกลายเป็นเสือเศรษฐกิจอีกประเทศหนึ่งทางฝั่งเอเชียตะวันออก

เหตุการณ์หลากหลายยังคงเกิดขึ้นบ่อยครั้งบนดินแดนแห่งหมู่เกาะ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มแบ่งแยกดินแดนทางตอนใต้ เรื่องทุจริตคอร์รัปชันภายในรัฐบาล มหันตภัยร้ายแรงจากธรรมชาติ แต่กระนั้น ชีพจรของฟิลิปปินส์ก็ไม่เคยหยุดนิ่ง ยังคงขานรับสถานการณ์และผู้มาเยือนอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นชนชาติตะวันตกหรือชาวเอเชียด้วยกันเอง โดยเฉพาะช่วงปีแห่งสมาคมอาเซียน

ฟิลิปปินส์-อัญมณีแห่งมหาสมุทรแปซิฟิก หนึ่งในหนังสือชุดแลหลังอาเซียน ที่มีเรื่องราวน่าสนใจ โดยเฉพาะเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่มีไม่มากคนนักที่เคยรู้ ขอขอบคุณสำหรับที่มาของเอกสาร ข้อมูล ภาพเขียน ภาพถ่าย และเจ้าหน้าที่หลายๆ ฝ่ายที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการจัดทำหนังสือเล่มนี้จนเสร็จเป็นรูปเล่ม และขอบคุณสำหรับแฟนหนังสือ และสำนักพิมพ์ที่ให้การติดตามผลงานมาโดยตลอด

ปรารภนาดี
เกริกฤทธิ์ เชื้อมงคล

สารบัญ

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ Republic of The Philippines หนึ่งในสมาชิกสมาคมอาเซียน อัญมณีแห่งมหาสมุทรแปซิฟิก	๑๐
ฟิลิปปินส์ หมู่เกาะดินแดนโพ้นทะเลตะวันออก จากบันทึกในหน้าประวัติศาสตร์	๑๘
ยุคแรกเริ่ม ก่อนหน้าประวัติศาสตร์	๒๒
โปรตุเกสและสเปนเดินทางมาถึงเอเชียตะวันออกเฉียง	๒๖
กองเรือสเปนค้นพบหมู่เกาะฟิลิปปินส์	๓๔
สงครามศาสนา	๓๘
สเปนตั้งที่มั่นบนเกาะฟิลิปปินส์	๔๒
อังกฤษ ฮอลันดากับการเข้ามาเปิดตลาดการค้า ทางฝั่งเอเชียตะวันออกเฉียง	๔๘
สงครามฝั่งตะวันตก และการแย่งชิงหมู่เกาะเครื่องเทศทางฝั่งตะวันออก	๕๖
สงครามระหว่างโปรตุเกสกับฮอลันดา	๖๐

สถานการณ์การค้าและความขัดแย้งอังกฤษ-ฮอลันดา ๖๖

สเปนกับการปกครองหมู่เกาะฟิลิปปินส์ ๗๒

ฮอลันดาบุกโจมตีฟิลิปปินส์ ๗๘

สถานการณ์ต่างๆ บนเกาะฟิลิปปินส์ ๘๖

สงครามความขัดแย้ง และสนธิสัญญาทางฝั่งตะวันตก
ส่งผลถึงสถานการณ์ทางฝั่งเอเชียตะวันออก ๙๒

บริษัทการค้าอังกฤษเข้ายึดครองฟิลิปปินส์ ๙๖

สเปนเข้าปกครองฟิลิปปินส์อีกครั้ง ๑๐๐

สเปนปรับระบบการค้าขาย ๑๐๖

การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่ฟิลิปปินส์ ๑๑๐

สงครามระหว่างสหรัฐอเมริกากับสเปน
และเหตุการณ์วินวายที่ฟิลิปปินส์ ๑๑๖

เมื่อสหรัฐอเมริกา เข้าปกครองฟิลิปปินส์ ๑๒๒

สงครามแปซิฟิก ญี่ปุ่นบุกมะนิลาและยึดครองฟิลิปปินส์	๑๒๘
ญี่ปุ่นปกครองฟิลิปปินส์	๑๓๔
สหรัฐฯ ยึดฟิลิปปินส์คืนมาจากญี่ปุ่น	๑๓๘
ปัญหาภายในประเทศฟิลิปปินส์	๑๔๔
ยุคสมัยรามอน แมกไซไซดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี	๑๔๘
เฟอร์ดินาน มาร์กอสขึ้นเป็นประธานาธิบดีฟิลิปปินส์	๑๕๒
เหตุที่มาร์กอสประกาศกฎอัยการศึก	๑๕๖
ฟิลิปปินส์ภายใต้การปกครองของมาร์กอส	๑๖๒
ก่อนการประท้วงครั้งใหญ่	๑๗๐
เบนิกโน อากีโน คู่แข่งการเมืองคนสำคัญถูกลอบสังหาร	๑๗๖
การเลือกตั้งครั้งสำคัญ	๑๘๒
คอราซอน อากีโน ประธานาธิบดีหญิงคนแรกของฟิลิปปินส์	๑๘๘

ฟิลิปปินส์สมัย ฟีเดล รามอส

๑๙๙๒

โจเซฟ เอสตราดา

เมื่อตาราถูกรับเลือกให้เป็นประธานาธิบดี

๑๙๙๖

เบนิกโน อากีโน ที่ ๓

๒๐๐

ฟิลิปปินส์-เศรษฐกิจการค้า

๒๐๐๔

การค้าระหว่างประเทศ

๒๑๐

ภาคผนวก

๒๑๔

สหรัฐอเมริกา-ฟิลิปปินส์

และความสัมพันธ์ทางการต่างประเทศ

หนังสืออ้างอิง

๒๒๒

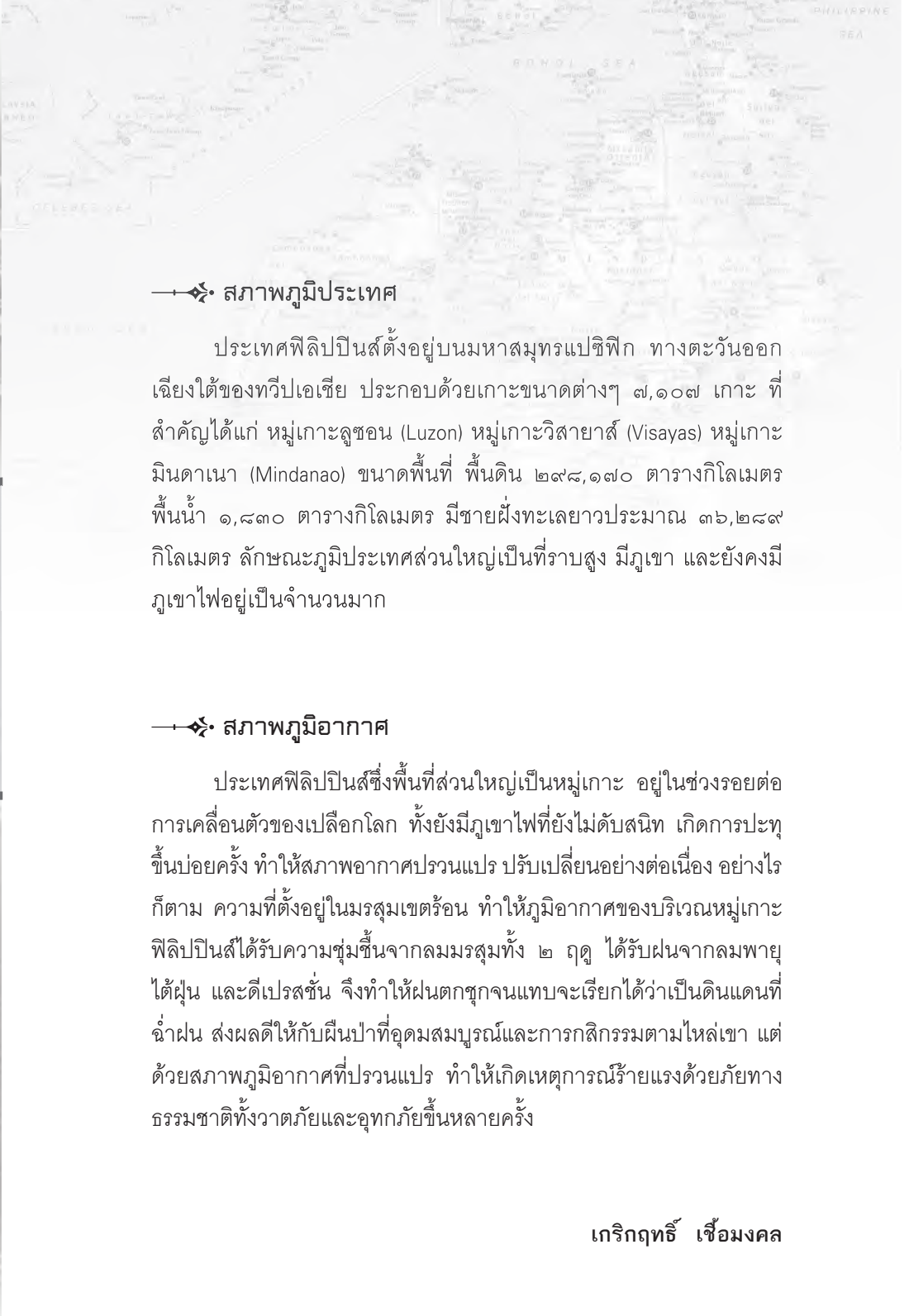
สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

Republic of The Philippines

หนึ่งในสมาชิกสมาคมอาเซียน

อัญมณีแห่งมหาสมุทรแปซิฟิก

—✧— สภาพภูมิประเทศ

ประเทศฟิลิปปินส์ตั้งอยู่บนมหาสมุทรแปซิฟิก ทางตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปเอเชีย ประกอบด้วยเกาะขนาดต่างๆ ๗,๑๐๗ เกาะ ที่สำคัญได้แก่ หมู่เกาะลูซอน (Luzon) หมู่เกาะวิซายาส (Visayas) หมู่เกาะมินดาเนา (Mindanao) ขนาดพื้นที่ พื้นดิน ๒๙๘,๑๗๐ ตารางกิโลเมตร พื้นน้ำ ๑,๘๓๐ ตารางกิโลเมตร มีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๓๖,๒๘๙ กิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง มีภูเขา และยังคงมีภูเขาไฟอยู่เป็นจำนวนมาก

—✧— สภาพภูมิอากาศ

ประเทศฟิลิปปินส์ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นหมู่เกาะ อยู่ในช่วงรอยต่อการเคลื่อนตัวของเปลือกโลก ทั้งยังมีภูเขาไฟที่ยังไม่ดับสนิท เกิดการปะทุขึ้นบ่อยครั้ง ทำให้สภาพอากาศแปรปรวนแปร เปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ความที่ตั้งอยู่ในมรสุมเขตร้อน ทำให้ภูมิอากาศของบริเวณหมู่เกาะฟิลิปปินส์ได้รับความชุ่มชื้นจากลมมรสุมทั้ง ๒ ฤดู ได้รับฝนจากลมพายุไต้ฝุ่น และดีเปรสชัน จึงทำให้ฝนตกชุกจนแทบจะเรียกได้ว่าเป็นดินแดนที่จำฝน ส่งผลดีให้กับฝนป่าที่อุดมสมบูรณ์และการกสิกรรมตามไหล่เขา แต่ด้วยสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวนทำให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงด้วยภัยทางธรรมชาติทั้งวาตภัยและอุทกภัยขึ้นหลายครั้ง

❖ การแบ่งเขตการปกครอง

ช่วงเวลาที่ผ่านมาฟิลิปปินส์มีการปรับเปลี่ยนระบบการปกครองอยู่หลายครั้ง หลังจากตกอยู่ภายใต้การปกครองของสเปน อังกฤษ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ก่อนจะประกาศเอกราชและจัดระบบการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย แต่ด้วยสภาพการณ์ที่ไม่พร้อม ทำให้กลุ่มนักการเมืองฉวยโอกาส เกิดการคอร์รัปชันจนเกิดเป็นปัญหาขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตาม ฟิลิปปินส์ก็ผ่านเวลาที่วุ่นวายต่างๆ มาได้ ทำให้เสถียรภาพทางการเมืองฟิลิปปินส์มั่นคงในระดับหนึ่ง

ปัจจุบันฟิลิปปินส์ยังคงปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย โดยมีประธานาธิบดีที่มาจากการเลือกตั้ง มีระบบรัฐสภา วุฒิสมาชิก และกลุ่มนักการเมืองพรรคต่างๆ ที่รับคะแนนเสียงเข้ามาจัดตั้งรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญโดยทั่วไป มีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๗ เขต โดยแต่ละจังหวัดถูกจัดให้อยู่ในเขตต่างๆ เพื่อความสะดวกในการปกครอง ยกเว้นเขตนครหลวง ที่แบ่งออกเป็นเขตพิเศษต่างหาก

ส่วนจังหวัดต่างๆ ที่จัดอยู่ในเขตการปกครองแล้ว แต่ละจังหวัดยังได้จัดตั้งหน่วยรัฐบาลท้องถิ่น โดยที่มีจังหวัดเป็นหน่วยหลัก แบ่งออกเป็น นคร และเทศบาล และแยกออกไปเป็นบารังไกที่คล้ายกับตำบล หมู่บ้านของไทย โดยหน่วยงานส่วนใหญ่ของรัฐบาลจะตั้งสำนักงานอยู่ในแต่ละภูมิภาค จะมีก็แต่เขตปกครองตนเองในมินดาเนา และเขตบริหารคอรัดิลเลราที่ยังปกครองตนเองไม่ได้ ต้องจัดระบบการปกครองและตั้งหน่วยงานขึ้นเป็นพิเศษ

❖ เมืองหลวง

กรุงมะนิลา พื้นที่ ๒๙๘,๑๗๐ ตารางกิโลเมตร

—❖— ประชากร

ฟิลิปปินส์มีประชากรราว ๙๓ ล้านคน ประกอบด้วยชนพื้นเมือง ฟิลิปปินส์ที่เรียกว่า “ชาวมาเลย์” พักอาศัยและทำกินอยู่ในเขตเมืองหลวง ประมาณ ๑๓ ล้านคน หรือราวร้อยละ ๙๕ รองลงมาคือ ชาวจีนและลูกครึ่งชาวจีน ประมาณร้อยละ ๑ ลูกครึ่งอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่ ได้แก่ ลูกครึ่ง สเปน และลูกครึ่งอเมริกัน อีกร้อยละ ๑ ที่เหลืออีกประมาณร้อยละ ๓ เป็นชาวเขาและชนกลุ่มน้อย ที่มีมากมายกว่า ๑๐๐ เผ่า

การเพิ่มของประชากร อยู่ในอัตราร้อยละ ๑.๘ ฟิลิปปินส์จัดเป็น ประเทศที่มีประชากรที่มีฐานะยากจนมาก ประมาณร้อยละ ๔๐ ของจำนวน ประชากรทั้งหมด ส่วนผู้มีฐานะดีมีจำนวนเล็กน้อยเท่านั้น

—❖— วัฒนธรรม

ช่วงที่ชาติตะวันตกตื่นกระแสดการเดินเรือข้ามฟากทะเลมาเสาะหา ดินแดนตะวันออก ฟิลิปปินส์คือหนึ่งในประเทศหมู่เกาะดินแดนแรกๆ ที่ ขานรับการมาเยือนและตกเป็นเมืองขึ้นของชนชาติตะวันตกที่ผลัดกันเข้า ยึดครอง ไม่ว่าจะเป็น สเปน อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น รวมทั้งการ เข้ามาค้าขายของพ่อค้าจากอาหรับ อินเดีย จีน เม็กซิโก และชนชาติบน คาบสมุทรมลายูที่ต่างก็นำเอาขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมต่างๆ เข้า มาเผยแพร่ ทำให้ชาวเมืองฟิลิปปินส์มีการผสมผสานหลายอารยธรรมต่อ เนื่องมาจนถึงปัจจุบัน พอจะแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ ดังนี้

อิทธิพลวัฒนธรรมจากสเปนและเม็กซิโก

ในช่วงที่สเปนปกครองฟิลิปปินส์มากกว่า ๓๐๐ ปี มีการเผยแพร่คริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิก และตั้งโรงเรียนต่างๆ ขึ้นเพื่อให้ความรู้แก่กลุ่มผู้เข้ารีต นอกจากนั้นยังมีงานประเพณีต่างๆ ที่เกี่ยวกับคริสต์ศาสนา โดยในทุกปีฟิลิปปินส์จะมีงาน Barrio Fiesta เป็นการฉลองนักบุญของเมือง ผู้คนจะออกมาชุมนุมกันอย่างสนุกสนานรื่นเริง ตามเขตการปกครองต่างๆ มีการประกอบพิธีทางศาสนา การเดินขบวนในเมืองฉลองนักบุญ การจุดพลุไฟ การประกวดความงาม และการเต้นรำ รวมทั้งมีการตีไก่

อิทธิพลจากจีน

แม้จีนจะไม่ได้เข้ายึดครองฟิลิปปินส์ แต่การที่กลุ่มคนจีนเดินทางเข้ามาค้าขาย บางพวกก็อพยพจากแผ่นดินใหญ่เข้ามาตั้งรกรากถิ่นฐานที่ฟิลิปปินส์ และนำเอาขนบธรรมเนียม วิถีชีวิตแบบคนจีนเข้ามา ทำให้ชาวฟิลิปปินส์รับเอาอารยธรรมแบบจีนเข้ามาประยุกต์ให้เข้ากับความเป็นอยู่ โดยเฉพาะเรื่องอาหารการกิน ที่กล่าวกันว่าอาหารของชาวฟิลิปปินส์นั้นคล้ายอาหารจีน มีรสชาติไม่เผ็ดมาก มีการใช้ภาษาจีนในกลุ่มชุมชนชาวจีนในฟิลิปปินส์ ทำให้ชาวฟิลิปปินส์บางกลุ่มสามารถอ่านและเขียนภาษาจีนได้อย่างคล่องแคล่ว

อิทธิพลจากอเมริกัน

ประเทศสหรัฐอเมริกาปกครองฟิลิปปินส์อยู่ ๑๔ ปี ด้วยรู้ว่าในช่วงที่สเปนปกครองนั้นชาวฟิลิปปินส์ถูกกดขี่และเอาเปรียบมานาน เมื่อ

สหรัฐอเมริกาเข้ามาปกครองก็พยายามให้ความเป็นธรรม ให้ความช่วยเหลือและพัฒนาประเทศฟิลิปปินส์ให้เจริญก้าวหน้า ด้วยการส่งเสริมและพัฒนาทั้งในเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน และการศึกษา ทำให้ฟิลิปปินส์ได้รับอารยธรรมมาจากสหรัฐอเมริกาค่อนข้างมาก โดยเฉพาะในเรื่องภาษาและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ กล่าวกันว่าชาวฟิลิปปินส์บางกลุ่มยังคงยึดติดกับการใช้ชีวิตตามธรรมเนียมอเมริกัน สามารถพูดและเขียนภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

ชาวฟิลิปปินส์ที่มีฐานะส่วนใหญ่จะส่งบุตรหลานไปศึกษา ใช้ชีวิตและทำงานอยู่ที่สหรัฐอเมริกา ไม่เพียงแต่เท่านั้น ชาวฟิลิปปินส์ยังคงให้ความสนใจต่อกีฬาบาสเก็ตบอล ซึ่งจัดเป็นกีฬายอดนิยมของชาตินอกจากนี้ การชกมวย ว่ายน้ำ ศิลปะการต่อสู้ หมากรูก ก็เป็นกีฬาที่ทำชื่อเสียงให้กับฟิลิปปินส์อย่างมาก

ศาสนา

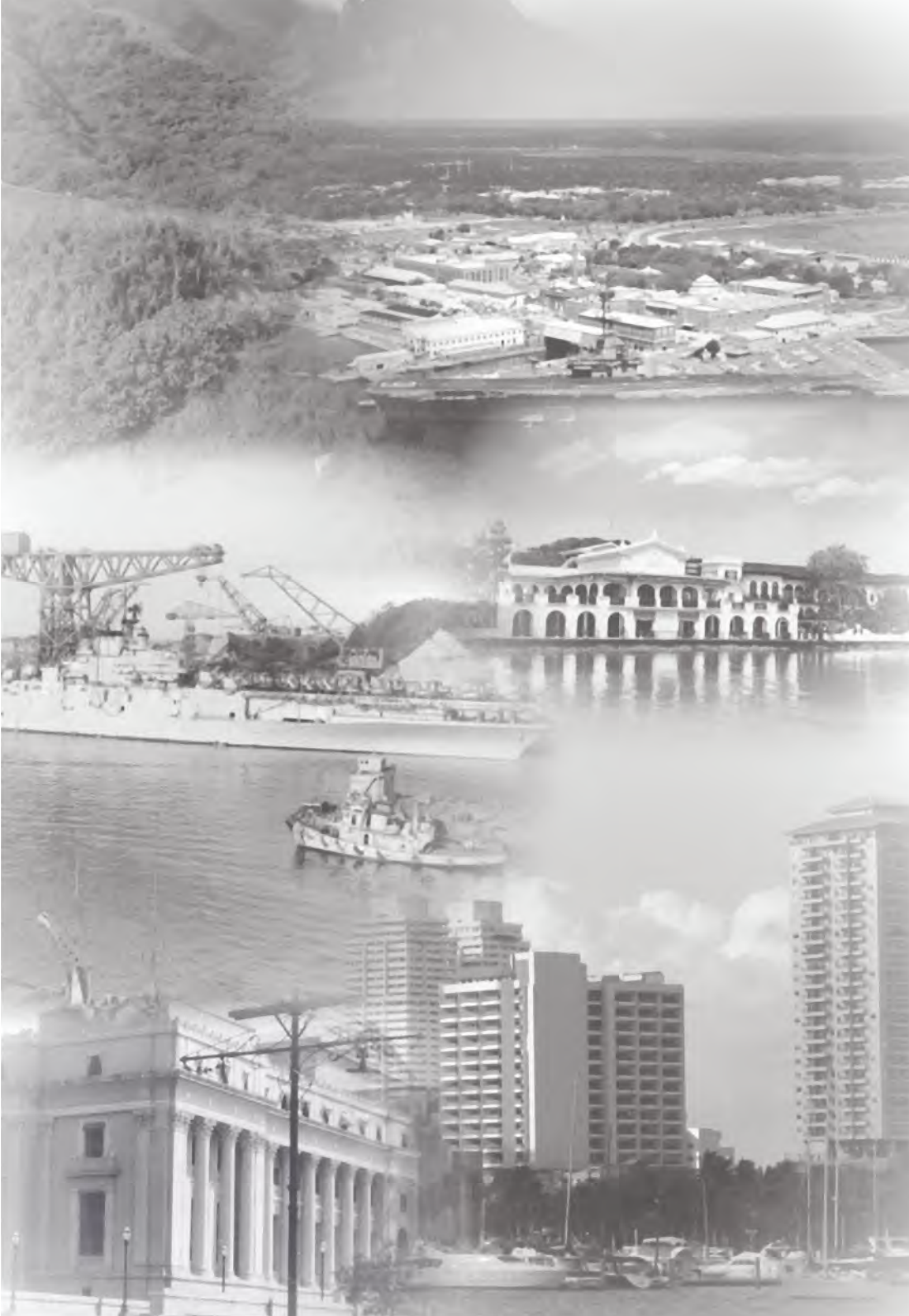
ฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีผู้นับถือศาสนาหลากหลาย แต่ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก ประมาณร้อยละ ๘๓ รองลงมาคือนิกายโปรเตสแตนต์ ร้อยละ ๙ ส่วนศาสนาอิสลามมีผู้นับถือราวร้อยละ ๕ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่บนเกาะซูลู และมินดาเนา อีกร้อยละ ๓ เป็นศาสนาอื่นๆ

ภาษา

ฟิลิปปินส์มีภาษาท้องถิ่นมากกว่า ๘๐ ภาษา ภาษาที่ใช้มาก ได้แก่ ทากาล็อก (Tagalog) เซบูอาโน (Cebuano) อิลอคานอ (Ilocano) ฮิลิไกนอน (Hiligaynon) บิโคลานอ (Bicolano) วาไล-วาไล (Waray-Waray) ปัมปังกัน (Pampangan) และปังกาซีนัน (Pangasinan) ชาวฟิลิปปินส์บางพวกยังคงใช้ภาษาจีนและสเปนกันอยู่บ้าง

มีภาษาราชการ คือ อังกฤษ และทากาล็อก

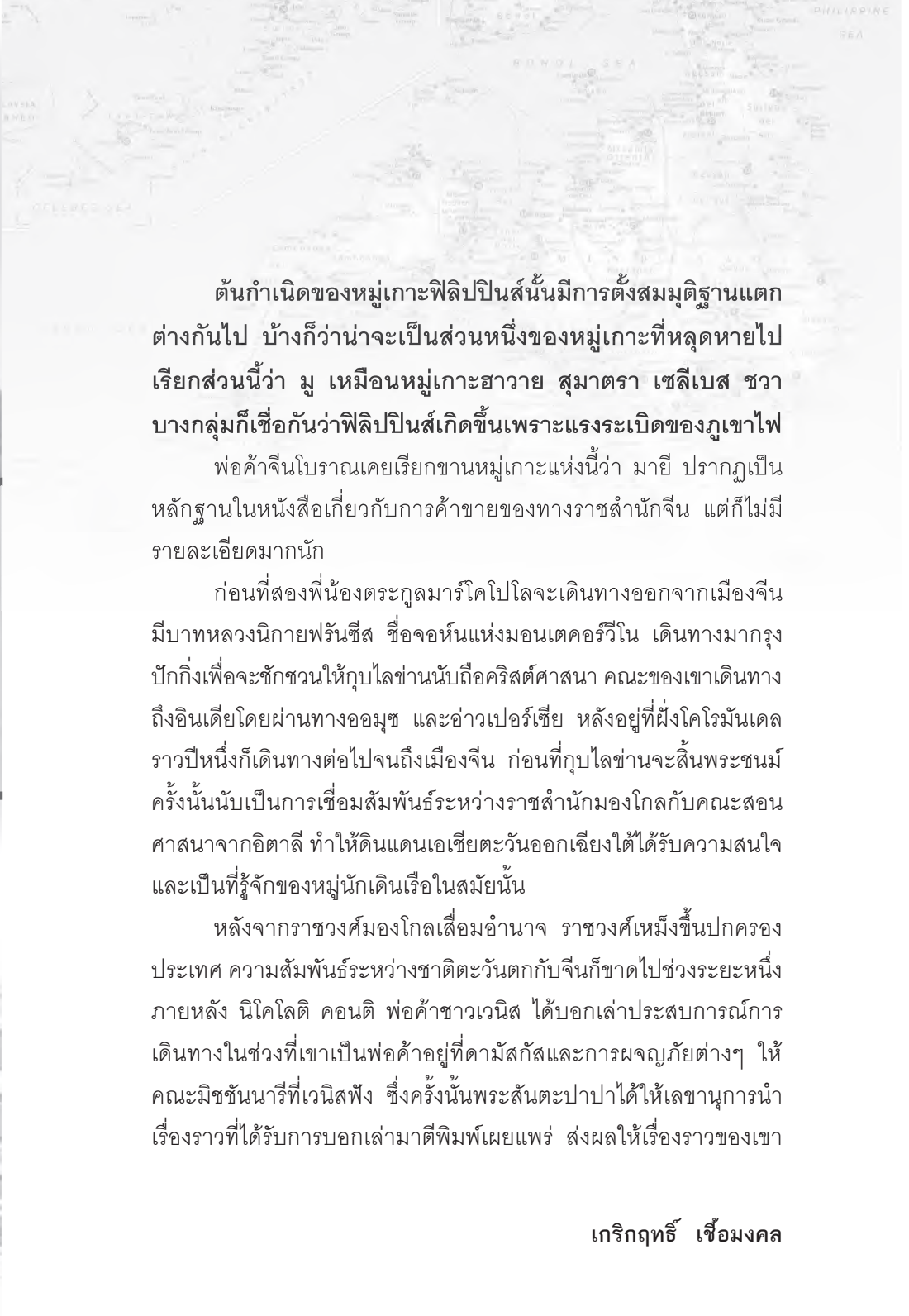

ฟิลิปปินส์

หมู่เกาะดินแดนโพ้นทะเลตะวันออก
จากบันทึกในหน้าประวัติศาสตร์

ต้นกำเนิดของหมู่เกาะฟิลิปปินส์นั้นมีการตั้งสมมุติฐานแตกต่างกันไป บ้างก็ว่าน่าจะเป็นส่วนหนึ่งของหมู่เกาะที่หลุดหายไป เรียกส่วนนี้ว่า มู เหมือนหมู่เกาะฮาวาย สุมাত্রา เซลีเบส ชาวบางกลุ่มก็เชื่อกันว่าฟิลิปปินส์เกิดขึ้นเพราะแรงระเบิดของภูเขาไฟ

พ่อค้าจีนโบราณเคยเรียกขานหมู่เกาะแห่งนี้ว่า มายี ปรากฏเป็นหลักฐานในหนังสือเกี่ยวกับการค้าขายของทางราชสำนักจีน แต่ก็ไม่มียรายละเอียดมากนัก

ก่อนที่จะสองพี่น้องตระกูลมาร์โคโปลोजจะเดินทางออกจากเมืองจีน มีบาทหลวงนิกายฟรันซิส ชื่อจอห์นแห่งมอนเตคอร์วีโน เดินทางมากรุงปักกิ่งเพื่อจะชักชวนให้กุบไลข่านนับถือคริสต์ศาสนา คณะของเขาเดินทางถึงอินเดียโดยผ่านทางอุมมุข และอ่าวเปอร์เซีย หลังอยู่ที่ฝั่งโคโรมันเดลราวปีหนึ่งก็เดินทางต่อไปจนถึงเมืองจีน ก่อนที่กุบไลข่านจะสิ้นพระชนม์ ครั้งนั้นนับเป็นการเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างราชสำนักมองโกลกับคณะศาสนาจากอิตาลี ทำให้ดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับความสนใจและเป็นที่รู้จักของหมูนักเดินเรือในสมัยนั้น

หลังจากราชวงศ์มองโกลเสื่อมอำนาจ ราชวงศ์หมิงขึ้นปกครองประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างชาติตะวันตกกับจีนก็ขาดไปช่วงระยะหนึ่ง ภายหลัง นิโคโลติ คอนติ พ่อค้าชาวเวนิส ได้บอกเล่าประสบการณ์การเดินทางในช่วงที่เขาเป็นพ่อค้าอยู่ที่ดามัสกัสและการผจญภัยต่างๆ ให้คณะมิชชันนารีที่เวนิสฟัง ซึ่งครั้งนั้นพระสันตะปาปาได้ให้เลขานุการนำเรื่องราวที่ได้รับการบอกเล่ามาตีพิมพ์เผยแพร่ ส่งผลให้เรื่องราวของเขา

กลายเป็นที่ชื่นชอบและถูกเล่าขานต่อกันมาหลายเรื่อง โดยเฉพาะในช่วงที่เขาได้แล่นเรือไปตามฝั่งมะละบาร์ ผ่านไปทางอินเดีย ลังกา และได้เดินทางมายังดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านเกาะสุมาตรา ชวา ตะนาวศรี ยะไข่ พม่า เขาต้องหาทางเอาตัวรอดด้วยการเปลี่ยนศาสนาไปเป็นมุสลิมในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

มีเรื่องเล่าอีกหลายเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์การเดินทางของบรรดานักเดินเรือที่เดินทางมาจนถึงฝั่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แต่ก่อนนั้นเป็นเรื่องยากและไม่คิดว่าจะเป็นไปได้ พ่อค้าอีกคนหนึ่งชื่อ ฮีเอโรไนโม เด ซานโต สเตฟาโน ชาวเณว์ ได้บรรทุกลินค้าเดินเรือข้ามมาจากฝั่งโคโรมันเดลจนถึงดินแดนพม่าเพื่อสำรวจเส้นทางการค้าและหาทางค้าขายตามเมืองต่างๆ ของพม่าในช่วงเวลาดังกล่าว พม่าวุ่นวายด้วยสงคราม ทำให้ซานโต สเตฟาโน ไม่สามารถเดินเรือต่อเข้าไปในเมืองใหญ่ๆ ได้ แต่โชคดีที่เจ้าแผ่นดินพม่าเมืองหงสาวดียอมรับซื้อสินค้าต่างๆ ที่เขาบรรทุกมา แม้จะได้ราคาต่ำกว่าที่ตั้งไว้ไปบ้าง แต่ราชสำนักพม่าก็รับซื้อไปทั้งหมด สเตฟาโนต้องอยู่ที่นั่นเป็นเวลากว่า ๑๘ เดือนเพื่อรอรับเงินจากพระคลังพม่า จากนั้นจึงได้เดินทางออกจากกรุงหงสาวดีมาทางตอนใต้ไปยังมะละกา แต่การเดินทางก็ยังไม่ราบรื่น มรสุมพัดเรือของเขาล่องไปทางเกาะสุมาตรา ที่นั่นเขาได้พบแหล่งปลูกพริกไทยเป็นจำนวนมาก ทั้งยังมีสิ่งของพื้นบ้านต่างๆ ที่น่าจะนำไปเป็นสินค้าได้ทั้งหมด กายาน ไม้จันทน์ขาว แต่ภายหลังเขาทราบมาว่าที่เกาะดังกล่าวมีชาวอิสลามจำนวนหนึ่งยกพรรคพวกมาบุกปล้นเจ้าเมืองท่าแห่งหนึ่งของเกาะสุมาตรา กวาดเก็บทรัพย์สินเงินทองไปได้เป็นจำนวนมาก สเตฟาโนและพรรคพวกจึงลงความเห็นว่เกาะดังกล่าวไม่น่าจะเป็นที่หลบพักอาศัยได้ เขาจึงรีบคุมเรือออกจากเกาะแล้วล่องเรือไปยังฝั่งตะวันตกของอินเดีย

ชาวยุโรปอีกคนหนึ่งได้เดินทางมายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเล่าเรื่องราวไว้ ซึ่งภายหลังได้ตีพิมพ์ที่กรุงโรมและได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในกลุ่มผู้อ่านและนักเดินทาง ด้วยเหตุว่าหนังสือของเขาบรรยายเรื่องราวและบรรยายการเดินทางได้อย่างน่าสนใจและเห็นภาพ แม้ภายหลังจะมีผู้วิจารณ์ว่าหาคุณค่าทางประวัติศาสตร์ได้ไม่มากนักก็ตาม อย่างน้อยเขาก็ได้เดินทางไปยังหมู่เกาะโมลุกกะ เกาะบันดา บอร์เนียว ซาวา และบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ไว้

จนกระทั่งในปีค.ศ. ๑๕๒๑ เฟอร์ดินานด์ แมคเจลแลน นักเดินเรือชาวโปรตุเกสซึ่งทำงานในสเปนได้เดินทางมายังดินแดนตะวันออกและพบหมู่เกาะดังกล่าว ส่วนนักเดินเรือชาวตะวันตกคนอื่นๆ ก็เรียกขานหมู่เกาะที่ว่ำนี้นี้แตกต่างกันไป บ้างเรียกหมู่เกาะทางตะวันตก หมู่เกาะของแมคเจลแลน หมู่เกาะเลกาสปี หมู่เกาะมะนิลา ช่วงที่ฟิลิปปินส์ตกเป็นเมืองขึ้นของสเปน เกาะแห่งนี้ถูกเรียกขานว่าเป็น ดินแดนแห่งรุ่งอรุณ หรือ ไข่มุกแห่งตะวันออก

